

Sygn. akt I C 194/22 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie, I Wydział Cywilny,

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Marcin Borodziuk
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Grabowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lipca 2022 r. w S.

sprawy z powództwa (...) Ltd. z siedzibą w L. (...)

przeciwko A. P.

o zapłatę

I. oddala powództwo w całości;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej, tytułem zwrotu kosztów procesu, kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 194/22 upr.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 sierpnia 2020 r.

Powód SVEA Ekonomi C. L. siedzibą w L. domagał się zasądzenia od pozwanej A. P. kwoty 3.460,21 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu twierdził, że pozwaną z (...) sp. z o.o. łączyła umowa pożyczki z dnia 21 grudnia 2018 r. o nr (...). Kwota udzielonej pożyczki wyniosła 3.000 zł, kwota pozaodsetkowych kosztów pożyczki 2.550 złotych. Łącznie pozwana zobowiązała się do spłaty 5.550 złotych. Następnie w dniu 18 maja 2018 r. (...) sp. z o.o. zawarła z powodem umowę ramową przelewu wierzytelności. Na jej podstawie w dniu 04 maja 2020 r. zawarto porozumienie nr 47, obejmujące przeniesienie wierzytelności m. in. w stosunku do pozwanej.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu kwestionowała istnienie roszczenia i skuteczność zawarcia umowy pożyczki, na którą powoływał się powód. Pozwana twierdziła, iż zawarcie umowy pożyczki wymaga wyraźnego oświadczenia woli biorącego pożyczkę, a sam wydruk umowy pożyczki i załączników nie stanowi dowodu, że doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki. Pozwana kwestionowała fakt doręczenia umowy pożyczki. Nadto twierdziła, że nie złożyła wniosku o pożyczkę, a powód nie przedstawił dowodu tej okoliczności. Podniosła, że nie wykazano, aby doszło do wypłaty środków pieniężnych przez pożyczkodawcę. Potwierdzenie wypłaty środków samo w sobie nie może świadczyć o zawarciu umowy pożyczki. Pozwana podniosła także zarzut braku legitymacji powoda.

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m.in. udzielania pożyczek. Podmiot ten jako pożyczkodawca sporządził dokumenty w postaci wydruków komputerowych, określonych jako umowa pożyczki nr (...) z dnia 21 grudnia 2018 roku. W wydrukach tych widnieją dane osobowe pozwanej A. P. jako pożyczkobiorcy. W wydruku umowy pożyczki wskazano, że całkowita kwota do wypłaty miała wynieść 3.000 złotych, a pozaodsetkowe koszty w postaci prowizji i opłaty przygotowawczej 2.550 złotych. W wydruku tym stwierdzono w ust. 5, że w celu złożenia wniosku i otrzymania pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany jest dokonać samodzielnej rejestracji na stronie internetowej, na której utworzone zostaje konto użytkownika, podać wszystkie informacje wymagane na stronie internetowej, w tym adres email pożyczkobiorcy i hasło użytkownika. Możliwe jest także dokonanie telefonicznej weryfikacji danych. Zgodnie z ust. 7 wydruku, w momencie dokonania rejestracji pożyczkobiorca jednocześnie składa wniosek o pożyczkę, wskazując propozycję indywidualnych warunków umowy.

(dowód: wydruk umowy pożyczki k. 12-22)

W dniu 21 grudnia 2018 roku pożyczkodawca dokonał przelewu na rachunek bankowy A. P. kwoty 3.000 złotych, tytułem pożyczki z umowy nr (...).

(dowód: potwierdzenie transakcji, k. 23)

W dniu 18 maja 2018 r. (...) sp. z o.o. w W. zawarła umowę ramową przelewu wierzytelności ze (...) Ltd. Następnie w dniu 04 maja 2020 r. wymienione podmioty zawarły porozumienie nr 47, obejmujące przeniesienie pakietu wierzytelności na powoda.

W dniu 15 maja 2020 roku (...) Ltd. wystosował do A. P. ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 3.287,88 złotych.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 24)

Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku:

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Należy podzielić zarzut strony pozwanej, zgodnie z którym powód nie wykazał legitymacji do dochodzenia roszczenia przeciwko pozwanej. Przedłożony przez powoda załącznik do porozumienia nr 47 jest pusty, nie zawiera danych pozwanej czy jakiegokolwiek innej osoby. Nie pozwala zatem na skonkretyzowanie wierzytelności, które miały ulec przeniesieniu na powoda.

Niezależnie od powyższego, przedmiotem przelewu mogłaby być jedynie wierzytelność istniejąca, a powód który powoływał się na istnienie stosunku umownego między pozwaną a (...) sp. z o.o. w W., nie wykazał faktów w tym zakresie.

Stosownie do art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Powód swoje roszczenie wywodzi z umowy pożyczki nr (...), która miała zostać zawarta między pozwaną a (...) sp. z o.o. w W. w dniu 21 grudnia 2018 roku, za pośrednictwem sieci internet. Opisał sposób, w jaki miało dojść do zweryfikowania danych pożyczkodawcy, oraz zawarcia umowy.

Zgromadzony materiał dowodowy – w ocenie Sądu, przy uwzględnieniu zarzutów sformułowanych przez pozwaną – nie potwierdza, aby dokonała ona akceptacji treści zawartych w załączonych wydrukach, a tym samym aby doszło do zawarcia umowy pożyczki. Przeprowadzone w sprawie dowody nie pozwoliły na wykazanie tego faktu.

Zgodnie z generalną dyrektywą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód winien zatem wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu, w tym fakt złożenia przez pozwaną w dniu 29 kwietnia 2019 r. wniosku o udzielenie pożyczki. W ocenie Sądu powód obowiązkowi temu nie sprostał.

Niewątpliwie zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki. Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę. Tego powód w niniejszym procesie nie uczynił. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów, zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek taki spoczywa na stronach.

Powód na potwierdzenie faktu zawarcia umowy pożyczki przez pozwaną przedstawił dowody w postaci wydruków komputerowych. Pozwana zakwestionowała moc dowodową przedstawionych przez powoda wydruków, niewierzytelnych za zgodność z oryginałem. Wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, co wynika z przyjętej powszechnie wykładni przepisów art. 308 k.p.c., wydruk komputerowy stanowi bowiem inny środek dowodowy, o którym mowa w art. 308 k.p.c., 309 k.p.c., gdyż wymieniony tam katalog ma charakter otwarty. Tym niemniej, Sąd uznał te dowody za niewystarczające do przyjęcia, że pozwana zawarła umowę pożyczki. W tym zakresie wskazanym dokumentom należało odmówić wiarygodności.

Należy zauważyć, że wydruki załączone przez powoda pochodzą wyłącznie od niego, a zawarte w nich treści nie zostały w żaden sposób akceptowane przez pozwaną. Brak potwierdzenia, że zostało złożone jakiekolwiek oświadczenie woli przez pozwaną, co skutkuje przyjęciem, że wydruki te mogą być poczytywane jedynie za projekt umowy, który sam w sobie nie wywołuje skutków prawnych.

Żaden ze złożonych przez powoda dowodów nie potwierdza, że pozwana dokonała rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i złożyła wniosek o udzielenie pożyczki, co skutkowałoby przyjęciem akceptacji przez pozwaną warunków wynikających z treści umowy pożyczki.

Powód przedłożył potwierdzenie transakcji przekazania kwoty 3.000 złotych za pośrednictwem podmiotu (...) S.A. w S.. Z opisu potwierdzenia transakcji wynika, że kwota ta została przekazana tytułem pożyczki z umowy nr (...). Sąd nie podzielił zarzutów strony pozwanej dotyczących tego, że potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej sporządzone przez serwis (...) nie stanowi dokumentu księgowego i przez to nie ma mocy dowodowej. Podkreślić należy, że podmiot BlueMedia jest podmiotem wpisanym do rejestru krajowych instytucji płatniczych prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego. Wygenerowany przez ten podmiot dostatecznie wykazuje fakt przekazania pozwanej określonych środków przez poprzednika powoda.

Powód wraz z pozwem złożył umowę pożyczki, umowę pożyczki, formularz informacyjny oraz wydruk zawierający dane przelewu na kwotę 3.000 złotych. Z dokumentów tych nie wynika, aby pozwana dokonała czynności związanych z rejestracją na portalu pośrednika powoda i weryfikacją swojej tożsamości, a następnie złożyła wniosek o pożyczkę, która została jej udzielona. Powód nie załączył wniosku o pożyczkę. Z analizy zebranego w sprawie materiału

dowodowego płynie zatem jednoznaczny wniosek, iż brak jest dowodów na to, aby pozwana dokonała wyżej wymienionych czynności.

Sam fakt dokonania przez poprzednika powoda przelewu, wobec braku dowodu złożenia wniosku o pożyczkę, wobec braku jakiegokolwiek potwierdzenia, że rachunek bankowy wskazany jako rachunek odbiorcy przelewu został wskazany przez pozwaną, nie stanowi o zawarciu i wykonaniu umowy pożyczki.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontrydiktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym, decyduje żądanie strony. Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód, więcej niż żądał powód, ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem, bądź do samego żądania, bądź do jego podstawy faktycznej. W art. 321 § 1 k.p.c. jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187 § 1 k.p.c., a w myśl tego unormowania obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (por. wyrok SN z dnia 25 czerwca 2015 r., V CSK 612/14, LEX nr 1771393; wyrok SN z dnia 26 stycznia 2017 r., II PK 333/15, LEX nr 2252200; wyrok SA w Białymstoku z dnia 30 sierpnia 2017 r., I ACa 185/17, LEX nr 2369670).

Inaczej rzecz ujmując, nie należy sprowadzać określonego w pozwie żądania jedynie do jego przedmiotu, lecz zważyć należy także na wskazaną w nim podstawę faktyczną tego żądania. Taka wykładnia prowadzi do wniosku, iż samo zasądzenie sumy pieniężnej, mieszczącej się wprawdzie w granicach wyznaczonych wartością przedmiotu sporu podaną przez powoda, jednakże z innej podstawy prawnej niż powoływana w treści pozwu, stanowiłoby sprzeczne z art. 321 k.p.c. orzeczenie ponad żądanie.

Mając powyższe na uwadze, powództwo należało oddalić w całości.